

Kehittämistehtävää hoitavien kirjastojen kokous – opetus- ja kulttuuriministeriön puheenvuoro

**Helsinki 3.9.2019
Leena Aaltonen**

Hallitusohjelma

Strategiset tavoitteet, joiden avulla rakennamme kestäväää Suomea

Hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi

Suomi kokoaan suurempi maailmalla

Turvallinen oikeusvaltio Suomi

Elinvoimainen Suomi

Luottamuksen ja tasa-arvoisten työmarkkinoiden Suomi

Oikeudenmukainen, yhdenvertainen ja mukaan ottava Suomi

Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi

Hiilineutraaliuden ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi

Suomi on hiilineutraali vuonna 2035 ja hiilinegatiivinen nopeasti sen jälkeen. Ilmastonmuutoksen vastaiseen työhön tarvitaan kaikki yhteiskunnan osa-alueet mukaan.

Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä vahvistetaan. Hallituskaudella toteutetaan poikkihallinnollinen, strateginen kiertotalouden edistämishjelma mittareineen

Asuntopolitiikka

Lähiöiden kokonaisvaltaista kehittämistä jatketaan ja samalla edistetään lähidemokratiaa. Edistetään sosiaalista eheyttä ja pysäytetään asuinalueiden eriytymiskehitys. Käynnistetään poikkihallinnollinen lähiöohjelma, jolla edistetään asukkaiden hyvinvointia ja osallisuutta sekä asuinalueiden elinvoimaa sekä ehkäistään segregatiota.

Jatketaan kansallista kestävän kehityksen kaupunkiohjelmaa.

Turvallinen oikeusvaltio Suomi

Sähköisten palvelujen esteettömyyttä parannetaan.

Selkokielen käyttöä lisätään.

Rasismia ja syrjintää torjutaan kaikilla yhteiskunnan osa-alueilla.

Hallitus turvaa osallisuuden ja monimuotoisen kansalaistoiminnan edellytykset valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti.

Tiedonvälitys ja journalismi

Hallitus tukee sananvapautta ja demokratian toimivuutta vahvistamalla vastuullisen media toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä sekä kansalaisten tasavertaisia mahdollisuuksia saada luotettavaa tietoa ja sivistää itseään.

Väärän tiedon ja valeutisoinnin leviämistä ehkäistään edistämällä medialukutaitoa mm. opettajakoulutuksessa, kouluissa ja nuorisotyössä.

Turvallinen oikeusvaltio Suomi

Edistetään monipuolisia ja vaikuttavia osallistumisen mahdollisuuksia ja suoran demokratian keinoja. Näitä ovat esimerkiksi käyttäjädemokratia, kansalaisraadit, kuntalaishaastattelut, nuorisovaltuustot, verkkovaltuustot ja osallistava budjetointi. Lisäksi etsitään keinoja kytkeä pop-up-tilaisuudet ja kevytosallistuminen politiikkaan ja poliittiseen keskusteluun.

Laaditaan uudistettu kansalliskielistrategia, joka turvaa kaikkien oikeuden saada palvelua kansalliskielillä ja parantaa kieli-ilmapiiriä.

Lisäksi laaditaan kielipoliittinen ohjelma, jossa otetaan huomioon muut Suomessa puhutut kielet, erityisesti saamen kielet, romanikieli, karjalan kieli ja viittomakielet.

Elinvoimainen Suomi

Aluekehitystä tehdään alueiden vahvuuksien pohjalta. Tavoitteena on elinvoiman lisääminen, poikkihallinnolliseen toimintaan kannustaminen ja alueellisten voimavarojen kokoaminen yhdessä määriteltyjen tavoitteiden edistämiseksi.

Tunnistetaan erityisesti metropolialue ja suuret kaupungit koko maan kannalta strategisesti merkittävänä kasvun ja kestävän kehityksen alueina.

Turvataan harvaan asutuilla alueilla ja saaristossa ihmisten oikeudet peruspalveluihin alueiden yhteistyötä tukemalla, uusilla toimintatavoilla ja riittäväillä (palveluiden saatavuus, yhteiskunnan turva, liikkumisen edellytykset).

Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi

Sivistys on tärkeimpiä arvojamme ja ihmisen vapauden tae.

Hyvä yhteiskunta on yhdessä tekemistä, vuorovaikutusta, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Suomen kulttuuri-, liikunta- ja nuorisosektorit perustuvat vahvaan ja elinvoimaiseen kansalaisyhteiskuntaan.

Elävä kulttuuri muodostaa sivistisyhteiskunnan itsearvoisen perustan, vahvistaa demokratiaa ja sananvapautta.

Huolehditään kirjastojen saavutettavuudesta, kirjastoautoista ... kirjastoissa tulee olla aineistoa myös muilla kuin kotimaisilla kielillä...

Jatketaan lukemista edistävää Lukuliike-hanketta.

Markku Wileniusta ja Juha Hurmetta lainaten

Unesco – tämän vuosisadan avaintaidot:

Planetaarisen elämän taidot

- Ymmärrys siitä, miten elollinen järjestelmä toimii / miten fyysinen maailma toimii; ihmisen kohtalonyhteys kaikkeen elolliseen.

Kompleksisuustaito

- Ajatuksen pitäminen selkeänä; mikä on tärkeää, mikä vähemmän tärkeää; mihin aikaa kannattaa käyttää, mihin ei.

Luovuustaidot

- Taito löytää uusia näkökulmia vanhoihin ongelmiin; ajatuksen liikkuvuus.

Empatiataidot

- Ihmiset ja tieto liikkuvat entistä vilkkaammin; taito ymmärtää muita, erilaisia ajatuksia ja ihmisiä.

Sivistystä tiedolla, taidolla ja tunteella : opetus- ja kulttuuriministeriön strategia 2030

- Miten yleiset kirjastot voivat toiminnallaan vaikuttaa siihen, että
 - kaikkien kyvyt ja osaaminen vahvistuvat,
 - luova, tutkiva ja vastuullinen toiminta uudistaa yhteiskuntaa ja
 - merkityksellisen elämän edellytykset turvataan yhdenvertaisesti?

Muuta ajankohtaista

Talousarvioesitys 2020

Hallituksen neuvottelut (riihi) 17.-18.9.2019

Esitys julkaistaan 7.10.2019

VA-hakemukset vuodelle 2020

Hakuaika 28.10. – 2.12.2019

KV-toiminta osana AKE-toimintaa

Osaaminen kehittäminen

Sisältöjen ja aikataulujen synkronointi (AKE-AVI-SJOKI)

Digiopastus

Kysymyksiä? Kommentteja? Palautetta?